

Cada una de les nacions
té dret a la independència
total, perquè té la seva his-
tòria, els seus costums, la
seva llengua, la seva ànima.

Ernest Lavisse

ELS MOROS I ELS ESPANYOLS

Des de la nostra posició nacionalista, el problema fonamental del Marroc consisteix en la intervenció forçada dels catalans en aquesta aventura espanyola. A nosaltres no ens toca examinar si van ésser un encert o un desencert els Tractats diplomàtics que donaren a Espanya l'os terrible del Marroc septentrional, ni jutjar la política i la tècnica que presideixen les operacions en aquella zona. Tot això són aspectes espanyols del problema, aspectes que no ens afecten nacionalment.

Es podria donar el cas que l'empresa del Marroc fos, per a Espanya, fructífera, ben orientada i ben portada. I, tanmateix, hauríem de protestar, com a catalans, de la sang nostra i de l'or nostre que s'esmerça en una guerra dels altres. Si no fos pels soldats catalans i pels diners de Catalunya que el Marroc engoleix, nosaltres hauríem de mirar la tragèdia espanyola tal com mirem les guerres de fora, i encara amb menys d'interès, perquè diferentment del que succeeix en algunes d'aquestes, en la lluita del Marroc no hi intervé cap factor idealista, ni ha de tenir aquella guerra ombrívola cap repercussió sobre la marxa del món. Un sentiment humà, amplement humà, ens fa veure, de totes maneres, amb horror els esforços suïcs, més contraproduents encara que inútils, que Espanya realitza en els requisos rifeys.

Aquesta guerra no és nostra. No l'ha provocada Catalunya, no la volen els catalans. Però els lligams polítics que uneixen la nostra pàtria a un Estat foll ens obliguen a participar en tots els sofriments, en tots els sacrificis i fins en totes les vergonyes de l'aventura africana.

Heu's ací la veritable posició nacionalista davant la guerra crònica amb esclats aguts que sostenen al Nord del Marroc els moros i els espanyols. Tanmateix, al costat d'aquesta posició nacional catalana, cal remarcar la lleig tremenda que la tragèdia del Marroc dona als catalans que encara no han trencat dins de llur cor els lligams de la submissió. Ara poden veure novament els espanyolismes de diferent grau — des dels centralistes als autonomistes, passant pels descentralitzadors i els regionalistes — que el cas de l'Estat espanyol és un cas perdut, i que tots els arguments d'ordre pràctic que alleguen per justificar llur espanyolisme més o menys profund, no tenen en realitat cap força ni cap vàlua. Tant com els arguments doctrinals i tant com els sentiments del patriotisme català, els fets de la història i de la vida present aconsellen a Catalunya la reivindicació de la seva màxima llibertat.

Empetiteixen miserablement el problema del Marroc mirat des del punt de vista català, aquells homes i aquells grups de casa nostra que s'entretenen acusant l'actual Govern de Madrid o els Governadors, que tiren contra els polítics i els tècnics militars d'Espanya. Això no és cosa que puguin resoldre els governants i els generals, els parlamentaris i els combatents. Ni a les Corts ni al camp de batalla pot trobar-se una solució adequada. Es tracta d'un problema ètnic, històric. Es tracta del problema bàsic de l'Estat espanyol. Aquest és el gran responsable. El mal, per a nosaltres catalans, com per als bascos i els gal·les, està en la participació en les càrregues d'empreses estranyes.

Estem tancats dins una presó que amenaça ruïna. La nostra feina és l'evitar que els murs que caiguin ens puguin agafar sota. S'ha demostrat clarament el fracàs de la política catalana que tendia a sostenir l'edifici, per tal que en caure no ens aixafés. L'única política viable consisteix avui a situar-nos fora del lloc afectat pel possible enfonsament.

La Política

SEGUEIX LA CAMPANYA PER TERRES DE LLEYDA

Organitzat per "Via Força", de Lleyda, diuen que ve, dia 26 d'agost, tindrà lloc a Grausena de les Garrigues un gran miting d'afirmació nacionalista i d'espaldament del Videri d'Acció Catalana.

Hi faran els senyors Pau Triquell, Ramon Gomis i Tomàs Pinyol pels nacionalistes de Juncoia, i en Francesc Arqués i Modol, Antoni Berge i Massó, J. Costa i Escaló i M. Roig i Cabré, fets de Lleyda.

El miting ha despertat molt d'interès, i tot fa preveure que donarà lloc a la realització d'obra pràctica per a la llibertat de Catalunya.

NOVA ENTITAT D'ACCIO CATALANA

Es dona per feta la constitució d'una Joventut Nacionalista a les Borges Blanques, que acceptarà integrament l'Idari d'Acció Catalana. Ens en felicitem.

DE L'EXCURSIÓ PATRIOTICA A LLEYDA

El setmanari Vida Nova, de Tàrragona, publica, ultra una extensa ressenya del miting celebrat en aquella ciutat, uns comentaris veuents de simpatia a l'excursió realitzada pels elements d'Acció Catalana en aquelles terres altes de Lleyda.

Perquè corroboren la nostra informació, i com a testimoni de reconeixement, fan unes reproduccions dels següents paràgrafs:

"Hui est acollits arreu amb una profunda cordialitat, i arreu s'ha establert entre oradors i públic una comunicació eficient, la qual cosa és la més bella ferança del fruit nacionalista que granarà darrera aquesta esplanada sembrada.

L'entusiasme que han trobat en tots els indrets ciutadans ha anat més enllà del que podria somiar el més optimista. En algunes poblacions la presència i els parlaments dels excursionistes han donat lloc a veritables manifestacions amoroses de fe i d'amor a Catalunya i als defensors del seu creu integral.

Un sentiment raïnat del poble, una cosa que ha contribuït en gran manera a l'èxit ha estat el desinterès que guisa els d'Acció Catalana, car aquells pobles, acostumats a que ningú els parli de política més que quan zarre-

ra d'aquest mot s'amaguen interessos immediats, no amagava llur sorpresa i llur simpatia."

PEL CONGRES DE LA PREMSA NACIONALISTA

Renaxement, setmanari del Vendrell, expressa la seva fèrvida adhesió al projecte de la següent manera:

"Amb un espontani entusiasme, verament esperançador, ha estat arreu recollida la idea de la celebració d'un Congrés de la Premsa Nacionalista que pugui aplegar tots els representants dels periòdics catalans que en la nostra terra propaguen i santifiquen el flameig dret de l'amor Patria.

No cal dir amb la joia que nosaltres ozeirum que es portés a cap aquesta magna obra, que tan definitives orientacions podria aportar als periòdics nacionalistes, entre els quals Renaxement, adherint-se a la idea, gustosament preteriria el seu concurs."

CONFERENCIA A MONTBLANC

Diuen que ve, a la tarda, el president de la Diputació de Barcelona, senyor Vallés i Pujals, donarà una conferència al teatre Principal de Montblanc, desenvolupant el tema "Montblanc, desenvolupant el tema "Montblanc Espanya davalla..."

Carnet de les lletres

"CONFERENCIES DE COMBAT"

El senyor Josep Maria Junoy, poeta i teòricador, no ha volgut oferir, en el primer dels seus llibres catalans, poemes ni filosofies. Paraulas vehements de polèmica emplen aquestes "Conferencies de combat". L'art, la política, la literatura, apassionen la ploma de Josep Maria Junoy. El "present i l'esdevinidor de l'espirit català", el singular arripes de Castelló d'Empúries, "Els clàssics grecs i llatins nostres", "L'anti-Catalunya", heu's ací els temes dels discursos del poeta Josep Maria Junoy. Són l'eco de quatre moments de la nostra història contemporània. L'opinió crua i punxant d'un dels escriptors catalans més sensibles. Quan la joventut literària es deixava captivar per la sirena avantguardista, quan Eugeni d'Ors pretensia enfosquir Catalunya amb la tristor dels seus mal-laverans, quan s'abranda una flama definitiva per a la nostra cultura o

LA SITUACIO D'ALEMANYA EL CANCELLER STRESEMANN

Stresemann és un home de dreta :: La política d'Alemanya, de la revolució del novembre del 18 ençà, camina decididament cap a la dreta

Stresemann és una esperança per a Alemanya i té la mateixa significació que tingué Canalejas en la política espanyola

(Del nostre enviat especial)

Hi ha una curiosa llei econòmica-política que regeix ara els destins d'Alemanya. Aquesta llei és la del curs del dòlar. Quan puja el dòlar, cau el canceller. Sembla una llei fatal. Stresemann, per més prestigi que porti en el seu nou lloc, si fa la mateixa política de resistència, s'haurà de subjectar a la llei fatal. Per això deïem en una nota anterior, que les crisis d'Alemanya, si no es canvia la política, són inútils.

El doctor Gustau Stresemann, que és un home jove—no passa dels 45 anys—és el més gran prestigi parlamentari d'Alemanya. És un bon orador, doblat d'home d'experiència i és reconegut com un dels millors gestors d'afers que té aquest país. A la sala roja del Reichstag —on l'hauríem pogut veure aquests dies indefectiblement rodejat de periodistes alemanys i estrangers— la seva figura d'home petit, una mica ple, el cap completament quadrat i afaitat i la seva cara sense pel, de barbamec, es distingeix de seguida de la massa grisa de diputats. Stresemann és una esperança per a Alemanya i té la mateixa significació que la que tingué Canalejas en la política espanyola.

Stresemann és un home de dreta. La política d'Alemanya, de la revolució del novembre del 18 ençà, camina decididament cap a la dreta. Dels cancellers Scheideman i Müller, socialistes, passant per Wirth (centre catòlic) s'arriba al canceller d'avui, que és un dels caps del "Volkspartei", això és, Partit del Poble, el qual és l'ala esquerra del nacionalisme alemany. El "Volkspartei" accepta la república amb reserves i és en realitat l'expressió política de l'alta indústria. Hno Stinnes, el miliardari, és la figura més eminent d'aquest partit.

Stresemann és berlinès. Començà la carrera política de regidor de Breslau. Després es dedicà a organitzar associacions de fabricants del mateix ram i a aquesta feina ha dedicat la màxima activitat de la seva vida. Aviat el seu nom es cotitzà entre els industrials i fou enviat al Reichstag a representar aquestes interessos. Al Reichstag s'inscriví en el vell partit nacional liberal, que era el partit de von Bulow i de Basermann. En el partit s'obrí pas de seguida i Basermann, en

morir, l'indicà com a successor seu en la direcció del partit.

Durant la guerra, Stresemann, fou, naturalment, un enemics imperialista i annexionista. Però fou també un dels alemanys que primer s'adonaren que Alemanya perdria la guerra si no es produïa un miracle. L'any 17 fou un dels caps de la conjura, amb Ludendorff, que derrotà el canceller Bethmann-Hollveig. Del disset ençà, Stresemann anà perdent el gas imperialista i en el moment de l'armistici la posició del canceller era purament democràtica. Fou un dels més ardents partidaris de la implantació del sufragi universal a Prússia i un dels que posaren més interès en desvincular la burocràcia del partit conservador.

Durant el temps de la preponderància socialista, el paper de Stresemann baixà i tornà a la seva vella ocupació d'organitzar industrials. Durant aquest temps, Stresemann organitzà el trust dels fabricants de xocolata, la qual cosa ha estat, segon diuen, una filigrana de treball d'organització.

Mentrestant, la marxa cada dia més a la dreta de la política alemanya, ha tornat a Stresemann al lloc de primera fila. En el mes de maig de 1921, quan caigueren Fehrenbach i Simons, a causa del famós ultimàtum de Londres, sembla assegurada la cancelleria per a Stresemann. Era el candidat de Lord Dabernon, ambaixador d'Anglaterra a Berlín i entre aquests dos personatges es produïren en aquella època converses relativament a les concessions que Anglaterra estava disposada a fer en el cas que Stresemann fos canceller. Stresemann, per fer-se càrrec del govern, posà una condició: Alemanya acceptava el pla anglès de reparacions a canvi de l'adhesió d'Anglaterra al punt de vista alemany en la qüestió de l'Alta Silèsia. Anglaterra acceptà, però França desbaratà la combinació d'una manera indiscutiblement brillant: Anglaterra acceptà el punt de vista de Brand en el problema d'Alta Silèsia; Anglaterra no féu qüestió tancada del seu pla de reparacions i Stresemann... perdé el tren. Així fou com Stresemann donat durant vint-i-quatre hores com a canceller segur, no arribà a prendre possessió.

Va sense dir que Strese-

mann, com a polític amb cara i ulls que és, és un home sense programa. No busquem pas ni idees massa originals ni un horari de reformes d'un ritme segur. Busquem més aviat el treballador, l'home hàbil i ple de tacte. Fer-se càrrec del govern alemany en aquesta hora tan crítica, suposa una valentia, una ambició sense límits i un sentit enorme de la responsabilitat. Fins abans de l'ocupació de la Ruhr, Stresemann era un dels polítics alemanys que semblaven adherir-se a les paraules de Rathenau: "Hem de pagar les reparacions per comprar la llibertat". Després, però, tot aquest país ha canviat molt i la política de la resistència és evidentment popular. Però Stresemann no sembla pas tan "borné" per no comprendre, sembla, que Alemanya només té una sortida: fer-se càrrec per uns quants anys — amb totes les reserves mentals que vulguin — que França ha guanyat la guerra i Alemanya l'ha perduda.

El que s'espera d'aquest govern, és la solució de la qüestió financiera, el restabliment de la política fiscal, en una paraula. Per això és que en el ministeri, el lloc més important serà el del ministre de Finances. Stresemann ha triat per a aquest lloc un socialista, el doctor Hilferding, que es considera el cervell més fí d'economista teòric que té l'Alemanya actual. Hilferding és l'autor d'un llibre, "El capital financer", que passa per ésser la més gran aportació al socialisme governamental després de "El capital", de Marx. Hilferding, en política, prové dels "Independents", ha estat director de la "Freiheit" i ha evolucionat cap a la dreta.

El nou ministeri és de llarga concentració de partits moderats. El ball de l'Essen i el governador de la baixa Rhenània han estat nomenats ministres, a l'agricultura i a l'alimentació, i així és un "tràgala" a França.

Josep Pla

Berlín, agost.

El pròxim article, que s'aparèixerà en l'edició de demà, du per títol **Novetats que presenta Stresemann**. Fa referència a la primera recepció del nou canceller a la premsa estrangera.

Tots aquests articles arriben d'Alemanya amb molt de retard i amb irregularitat extraordinària.

Full de dietari

ANTICIPACIONS — AGOST 1930
RETALLS DE LA PREMSA ESPANYOLA

"Cap a la banda de Tifarautin els moros han atacat violentament les posicions espanyoles, arribant fins als filferros. Hom ha lluitat a la baioneta. El sergent Gómez ha aterrat dos rifeys que l'atacaven amb sengles gumes."

"La moral dels rifeys és molt elevada. La nostra, tanmateix, no és inferior."

"El comboi a Tizi-Azza, compost per dues companyies del regiment de Badajoz, una bandera del Terc i un tabor de regulars, ha estat atacat per una harca nombrosa. El comboi ha estat duríssim, havent-se arribat al cos a cos."

"Notícies particulars asseguren que la bandera del Terc ha quedat sense oficialitat. L'enemic també ha sofert baixes importants."

"Els centres oficials manquen de notícies sobre la sort que ha escaigut a la columna del general Rodríguez Sanjuan."

"El diari 'El Sol', en un article signat amb les inicials F. W., no s'explica com ha estat possible el contratemps del comboi a Tizi-Azza. Tot sembla indicar que a Melilla eren co-

PER LA CIENCIA CATALANA

Els homes dirigents

Ara és l'hora que Catalunya ingressi, amb activitat productiva, a la comunitat de nacions que contribueixen al progrés científic per dues raons capitals: l'una, és la possibilitat d'aconseguir-ho en què es troba la nostra terra; l'altra, és la situació mundial de post-guerra dels treballs d'investigació.

Una de les coses més difícils d'obtenir és el convenciment dels "elements directores", precisament dels més directes responsables, als quals costa de fer comprendre la importància de la tesi que defensem: són gent que han assistit al desenvolupament de la pàtria i que en trobar-se en l'edat madura els sembla molt bona la feina feta, i, un xic per amor propi, una mica per apatia ofeguen els impulsos que puguin despertar-se en llur esperit i sobre tot no senten cap neguit ni mesuren la inferioritat en què ens trobem. Lluitarem, i per això tenim dret a la consideració i adreçem al repòs, però cal imposar-se un dilema ben taxatiu: o ajudar als que poden lluitar, o retirar-se per no enrabancarlos. Però encara hi ha més en aquest sentit, i costa una mica de dir-ho, perquè és una cosa trista: és un vici i un gran pecat. Hi ha un excés de personalisme i una manca de continuïtat. Els homes que intervenen en coses de caràcter general són ells en quant a la feina que fan, però no són pas dels seus els treballs realitzats. Quan es glorifica algú en qualsevol camp de l'activitat humana, cal preguntar-li qui són els que li han servit per arribar al triomf i sobre tot, quin successor tindrà. Tots hem tingut pares, i per llei de la vida hem de deixar fills. En la ciència passa igual. Hi ha un engranatge que no és pas la matèria viva sinó de fets i d'idees, sobre els quals la humanitat va bastint les estructures científiques i prepara la terra perquè les noves generacions en puguin gaudir i treure fruit. Però pares tindran gelosia de llurs fills i del seu engranatge: no podrien pas dir el màxim del mestre envers els seus deixebles. Quants en trobaríem que imaginant-se sols, temen que d'altres astris puguin competir amb ells i superar llur potència lluminosa. Però cal que recordin que la vida és curta i que en tancar els ulls han de deixar que els substituï el seu fill.

Però no són pas aquests els directors més difícils de convèncer; sinó els que per vicissituds de la vida pública regenten institucions. Aquests molt sovint s'obliden d'aquest fet capital: que no són amos sinó administradors. Qui no els ha sentit dir: "es farà això perquè jo penso així", quan precisament haurien d'haver dit: "es farà així perquè he obtingut el convenciment que així és el que ens convé". D'altra banda quina manca de cultura en les qüestions generals! Serà un home excel·lent, un savi en la seva especialització, però un perfecte ignorant en moltes de les altres coses que li han estat encomanades. Heu's ací un mal bon espanyol que ha esdevingut avui ben català. Un home serveix per tot, per disposar carreters, per endegar l'ensenyament, per resoldre qüestions de sanitat i qüestions de Belles Arts, per dirigir l'Agricultura o controlar la Beneficència. Prenguem als senyors que dirigeixen els Asils Benèfics, els Hospitals, les institucions sanitàries, les Comissions culturals, quants establiments anàlegs han visitat i quins coneixements especials tenen de la missió que se'ls ha encomanat.

En el supòsit que arribéssim a tenir elements directores conscients, estres de treball suficients i homes de ciència en actiu, caldria encara obtenir els "mitjans de relació" necessaris per aprofitar els fruits recollits en el corrent científic de l'estranger. El problema té un doble aspecte: la publicació dels treballs en català i en altres llengües.

Quant al català, n'hi ha prou amb continuar la tasca començada per l'Institut d'Estudis Catalans i, sobretot, les publicacions degudes a la intel·ligent i ponderada activitat de l'amic Pi i Sunyer a la Societat de Biologia.

Però si deixant de banda tot el que pugui ésser "chauvinisme" enfocem la qüestió d'una manera total, no hi ha dubte que parcialment a les publicacions en català n'hi ha d'haver d'altres en els idiomes més convinguts. Durant la gran guerra i fins en l'actualitat, l'espanyol ha estat un bon mitjà d'expressió catalana a l'estranger, però això passarà, i cal estar previnent. Heu's ací un exemple ben recent. Les Societats científiques dels països escandinavs han emprat amb gran alé la publicació de llurs treballs i n'han exclòs llurs llengües respectives (suec, danès, etc.) utilitzant solament el francès, l'anglès i l'alemany. A l'Argentina s'han fet diverses proves de publicacions en francès, i a Barcelona, mateix, algunes publicacions han dut extractes redactats en francès.

Jom pretenc pas resoldre ara aquest problema: no faig sinó assenyalat la importància que pot tenir. Però de moment cal també exposar una dificultat urgent per a aquells que vulguin resoldre personalment per llurs convencions particulars. Aquella "Catalunya trilingüe" de què ens parlava el poeta no és pas en efectivitat. Realment molta de gent entre nosaltres coneix l'espanyol, el francès i l'italià; un nombre més reduït posseeix l'alemany, l'anglès i altres llengües, però si cerquésim quants són els que poden usar-les mitjanament en públic i quants són els que poden expressar-hi llurs idees per escrit veuríem que no són tants com semblen. Cal, doncs, intensificar seriosament l'ensenyament de les llengües estrangeres durant la joventut, que és el moment propici de la vida, tal com es fa ara del món.

I cal també facilitar als que no dominin els dits idiomes els mitjans per obtenir una traducció que pugui ésser llegida o publicada quan convingui, cosa que avui és molt difícil i sembla a costa d'un peu exagerat.

Pere Nubiola

COTITZACIONS DEL DIA 21 D'AGOST DE 1923

pessetes que representa l'exercici del
projecte de reforma del mercat de Sar-

D'ESPANYA I DEL MARROC

Oficialment no hi ha novetat a cap de les dues zones ocupades

Tot l'interès està concentrat en l'operació d'avui per rompre el setge de Tifarautin

Els tècnics asseguren que la jornada serà dura perquè els moros estan molt ben fortificats i tenen ametralladores

EN ELS COMBATS DE DISSABTE ELS MOROS VAREN FER MOLTS PRESONERS :: AUGMENTEN LES CONCENTRACIONS INDIGENES QUE SEG UEIXEN HOSTILITZANT LES POSICIONS

La jornada ministerial OFICIALMENT AL MARROC HI HA TRANQUIL·LITAT MANIFESTACIONS DEL CAP DEL GOVERN

El cap del Govern, en rebre l'avui els periodistes, ha parlat en aquestes termes:

—Les comunicacions de les zones del Marroc no acusen, fins ara, novetat.

Es inexacte que el Govern hagi ofert la Comandància general de Melilla a dos generals de divisió i que s'ajugui negat a ocupar-la.

Per tractar de la provisió d'aquest càrrec em visitarà aquesta tarda el ministre de la Guerra, i així que estigui acordat sotmetrem el nom a la signatura del rei.

Com ja heu vist, no ha sortit cap unitat cap a l'Àfrica i els trens militars que han sortit els formaven exclusivament els soldats, classes i oficials de diversos cosos, uns que eren ací amb permís i altres que eren designats per cobrir baixes.

EL MINISTRE DE LA GOVERNACIÓ

El duc d'Almodóvar, després de repetir les manifestacions fetes anteriorment pel cap del Govern, sobre la falta de novetats al Marroc i sobre la sortida de tropes, ha confirmat que havia prohibit les pessarres dels periòdics amb notícies del Marroc, perquè eren un motiu d'alarma.

Aquesta mesura no va dirigida contra els periòdics, que podran publicar el que vulguin, afrontant les responsabilitats que corresponguin, però les pessarres, ultra alarmar injustificadament, dificulten la circulació amb l'aglomeració d'encuriositats.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GUERRA

El ministre de la Guerra ha manifestat que en ambdues zones ha transcorregut la nit sense novetat.

L'enemic no ha hostilitzat les posicions.

En conferència que acabo de celebrar amb l'Alt Comissari—ha afegit— em comunica els preparatius per a l'operació que ha de fer-se demà, mostrant-se satisfet de l'alt esperit que regna entre les tropes i ansietat amb què esperen el càstig de l'enemic.

També m'ha manifestat que és admirable l'esperit que regna entre els defensors de la posició de Tifarautin, els quals, malgrat trobar-se siliats i amb escasses provisions d'aliment, han fet saber que estan disposats a morir, defensant-se, abans que rendir-se.

L'operació de demà—ha dit el general Aizpuru—no té altre objecte sinó desfogonar i proveir la posició de Tifarautin. Aconseguint així tornar les tropes a llurs posicions.

Ha repetit que no s'havia pensat per res en l'ocupació d'Alhucemas, encara que no ha de sorprendre a ningú que els vaixells de l'esquadra facin alguna demostració sobre aquell territori.

Respecte al nomenament de comandant general de Melilla ha manifestat que no és cert que s'hagi ofert el càrrec a ningú, encara que tenia en el seu poder alguns telegrams i cartes de generals de divisió en els quals solliciten ésser nomenats.

Aquesta tarda — ha acabat dient el general Aizpuru — on la conferència que celebrarem amb el president del Consell quedarà designada la persona que hagi d'exercir el dit càrrec.

CONFERÈNCIES AL MINISTRE- RI DE LA GUERRA

Aquest matí ha estat al Palau de Bonavista, celebrant una definguda conferència amb el ministre de la Guerra, el general Muñoz Cobos.

En arribar al ministeri, han conversat amb ell els periodistes, manifestant el capità general de la regió que no sortiran de Madrid unitats combatents, sinó forces d'alguns regiments per a cobrir baixes.

Calcula les forces en uns 200 del regiment del Rei i 200 més del de Savoia.

El senyor Muñoz Cobos ha desmentit que vagi a Melilla el primer regiment d'artilleria lleugera.

Poc després d'un quart d'una de la tarda ha entrat al despatx del ministre de la Guerra el go-

vernador militar de Madrid, duc de Tetuan.

La conferència d'ambdós generals ha durat llarga estona, i se suposa que estava relacionada amb assumptes d'actualitat.

DISPOSICIONS REFERENTS ALS CAPS I OFICIALS PER AL MARROC

Per Reial ordre circular del ministeri de la Guerra, que avui publica el "Diario Oficial", s'ha dictat disposicions sobre destinacions de caps i oficials per al Marroc, amb l'objecte d'evitar la desigualtat existent entre els que presten servei en guàrdies actives i els que exerceixen serveis fora de files.

Es disposa que totes les vacants definitives que es produïssin en el cosos d'Àfrica siguin proveïdes per torn general, destinant-se a cobrir-les els més antics en llurs càrrecs entre voluntaris i els que tinguin menys temps de permanència a l'Àfrica, entre els forjats, per ordre de menor a major antiguitat, no exclouent-se del torn cap dels caps o oficials, qualsevol que sigui el seu càrrec o situació.

S'exceptua d'aquesta mesura els que siguin diputats, senadors, agregats militars a l'estranger, governadors civils i alumnes de l'Escola de Guerra o en practiques d'intercanvi i aquells que tinguin el seu càrrec de plàtilla en les guarnicions de la Península i Àfrica, així com els que hagen complert el temps de màxima permanència forçada al Marroc.

SORTIDA DE TROPES :: PRE- CAUCIONS EXTRAORDINÀRIES

Des de primeres hores del matí ha eridat l'atenció el núcli de forces estacionades a la Glorieta d'Atocha.

A tots dos costats de la plaça es veïen esquadrons de la guàrdia civil i del cos de seguretat.

En els vestíbuls d'espera de l'estació del Mèdica es trobaven gran nombre de forces i els audaces estaven presos per forces d'ordre públic, a l'extrem que en un recorregut de dos quilòmetres hi havia un guàrdia per cada tres metres.

Els soldats també estaven custodiats i la policia tenia ordre terminant de no permetre acostar-se als vagons que havien d'ocupar els soldats expedicionaris.

A les tropes que han embretat avui se'ls ha servit un ranxo extraordinari als quaters dels Docks.

A tres quarts d'una ha entrat a l'estació les primeres tropes, les quals les formaven 277 soldats del regiment d'Infanteria de la Catòlica, comandats per un oficial.

Més tard han arribat a continuació del regiment de Saragossa: a continuació, 182 del de València, i per últim, 92 del d'Andalusia.

A les tropes se'ls ha dispensat un afectuós acomiadament.

Aquesta tarda surten 158 soldats dels regiments de Burgos i del Príncep, 204 del de Galícia i 83 del de Valladolid.

L'OPTIMISME OFICIAL PER L'OPERACIÓ D'AVUI

En els centres oficials, les notícies del Marroc avui eren optimistes. Tot l'interès està concentrat en l'operació de demà per rompre el setge i proveir la posició de Tifarautin. S'han pres totes les disposicions necessàries perquè l'operació s'efectuï amb les majors garanties d'èxit.

La situació pot afirmar-se que no ha canviat i que tota l'atenció està en les posicions de Tifarautin i Afran. La situació d'Afran no és greu perquè si bé és cert que per la banda de terra està completament incomunicada, en canvi, té obert el pas de la costa. Tant és així, que ha estat proveïda de queviures i munició i reforçada la guarnició amb peces d'artilleria. Els avions espanyols, amb llurs bombardeigs, es diu que han dificultat la fortificació dels moros.

En general, doncs, la situació queda reduïda a la temptativa que demà es faci per rompre el setge de Tifarautin i Afran. Els tècnics asseguraven avui al ministeri de la Guerra que la jornada serà dura perquè els moros estan molt ben fortificats i compten amb ametralladores.

EL GENERAL BURGÜETE SUMARIAT

Els periòdics diuen que el general Burgüete ha estat sumariat a conseqüència de les seves últimes declaracions a la premsa comentant les qüestions d'Àfrica durant la seva estada a l'Alt Comissariat i els seus propòsits parlamentaris.

També ha estat sumariat el capità d'artilleria senyor Martínez de Aragón, que recentment acusà davant de la Comissió de Responsabilitats el general Tovar i el senyor La Cierva d'haver infringit la Llei en l'assumpte de la separació dels alumnes de l'Escola Superior de Guerra.

Han estat segrestades les edicions dels llibres publicats darrerament pel senyor Martínez de Aragón "Páginas de historia contemporánea", "Las Juntas Militares de Defensa", "Los Alumnos de la Escuela Superior de Guerra". Los hombres públicos de España" i "La Soberanía de la Ley".

A la zona de Melilla

CONCENTRACIONS I A.P. 7

Melilla.—A la matinada d'ahir, novament hostilitzat el campament de Tafersit, tenint els espanyols les baixes de l'artiller Horaci Navarro i el legionario Josep Duran, tots dos ferits.

En la dita posició es tem que els moros intentin una agressió pel moment Quelatza, i per prevenir qualsevol contingència s'efectuà pels voltants un minuciós reconeixement i es parà un llag.

La nit transcorregué amb absoluta tranquil·litat.

A les altres posicions avançades les bateries espanyoles dispersaren diversos grups que les hostilitzaven, i des de Bentier foren batudes les concentracions d'Anual.

També a Tifarautin es veïeren ahir nùclis de rifenys fortificant-se a poca distància.

Amb foc de fuselleria i granades de mà se'ls obligà a desallotjar, amb l'auxili del cuirassat "España", el qual va batre amb gran eficàcia, des de la costa, els contingents de les dites defenses rifenys.

Ha tornat el comboi marítim que anà a Afran.

Els tripulants diuen que cap a Sidi-Messaud, segons comunicaren a Afran, s'observava gran moviment de forces moros.

L'OPERACIÓ SOBRE ALHUCEMES

Preguntat el ministre de la Guerra sobre la suposada operació d'Alhucemas, ha contestat:

—No; l'operació sobre Alhucemas ha quedat completament descartada. Però, que no s'interpreti així com el propòsit de deixar sense càstig l'enemic; potser es farà una demostració, una temptativa de desembarcament o alguna cosa semblant, per la qual la cabila quedà a bastament castigada.

ELS MOROS HAN FET ALTRE COP PRESONERS ESPANYOLS

Melilla.—Encara que oficialment s'amaga aquesta notícia, se sap que en l'acció de dissabte passat els indígenes feren alguns presoners, ignorant-se, però, el nombre i categoria.

AUGMENTEN LES CONCENTRACIONS DELS MOROS

Melilla.—Aquest matí diverses esquadres d'aeroplans s'elevaren per tal de fer un reconeixement del camp emplaçat. Van volar unes quantes hores, podent observar que les concentracions rebels augmenten. Les concentracions una nombroses són a les altures estratègiques del territori.

L'OPERACIÓ PER SOCORRER TIFARAUTIN

Melilla.—S'estan preparant columnes per acudir a socorrer Tifarautin, que segueix defensant-se.

Sembla que per l'aviació s'han fet indicacions a la posició per tal que segueixi resistint, en la seguretat, diuen, que seran salvats.

ELS MOROS SEGUEIXEN HOSTILITZANT LES POSICIONS ESPANYOLES

Melilla.—A l'ahir a la posició d'Afran es desencadenà el comboi marítim.

A Tafersit hi va haver tiroteig, essent també hostilitzada la posició de Tizi Aima.

Prop de Sidi Messand els moros feren foc contra els serveis de seguretat.

L'ACCIO DELS AVIONS

Melilla.—L'esquadra es trobava aquest matí davant d'Alhucemas, obrint el foc sobre Beniurragel.

L'esquadra d'avions, durant tot el dia ha llançat nombroses bombes damunt dels pobles rifenys.

ALTRES CONCENTRACIONS RIFENYES

Melilla.—Prop de Tifarautin s'han vist nombrosos rifenys que es fortifiquen a curta distància de la posició.

La melilla de Tafersit ha realitzat una incursió al camp enemic desallotjant diverses emboscades als pous de Sidi-Driss.

SURTEN MÉS FORCES CAP A MELILLA

Amb grans precaucions, han sortit cap a Melilla, a les sis de la tarda, 43 soldats d'artilleria de muntanya, 200 del regi-

ment de Galícia, 78 del regiment del Príncep i 90 del de Burgos.

A les tropes expedicionàries se'ls ha servit un ranxo extraordinari.

LA SITUACIÓ A TETUAN HI HA ALGUNS MORTS

Tetuan.—Regna tranquil·litat en totes les posicions del territori.

Els indígenes s'han retirat després de l'atac, abandonant alguns cadàvers.

Han estat portats a l'hospital de Tetuan els cadàvers dels tinentes de Regulars Saborido, Peñalver i Vanguardia.

Demà seran enterrats.

DECLARACIONS DE L'ALT COMISSARI: CAL ESSER BELLIC MELILLA

—L'Alt Comissari, parlant amb els periodistes, ha fet les següents declaracions:

No crec que la situació s'hagi agreujat. El que passa ja ho havia anunciat detalladament el Govern.

Encara ens caldrà aguantar noves escameces dels moros; però confio que l'esperit de l'exèrcit aconseguirà dominar-los sempre.

Encara que sigui un home civil i enamorat de la pau, quant sorgeixen moments de violència cal tenir energia.

Continuo creient que si no es fa l'operació sobre Alhucemas la zona mai no estarà pacífica.

Afegí que o volia ésser cap obstacle per a què el general Weyler ocupi aquell càrrec.

Acabà dient que creia que un alt general combinat donaria bons resultats.

COMUNICAT OFICIAL DE BAIXES DELS MOROS

L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc comunica al ministeri de la Guerra d'aquell Estat, el que segueix:

A la zona occidental, sense novetat militar en el dia d'avui.

Una companyia de regulars ha recorregut el camí nou de la posició d'Adgor, on es desenrotlla el darrer combat, trobant en les immediacions de la posició dos cadàvers rifenys i se'n han vist catorze, calculant-se en més de quaranta les baixes dels moros.

A la zona oriental l'única amaga dels espanyols ha ocupat posicions a dreta i a esquerra de Tifarautin, amb sis baixes.

En Weyler diu que s'ha d'anar a Alhucemas

Alacant.—El general Weyler arribà a aquesta població, embarcant-se després al vapor "Belver", cap a Palma de Mallorca.

Es nega a rebre els periodistes. No obstant, digué a un corresponent que havia sortit de Melilla per evitar una situació violenta, atinent al seu càrrec de capità general, car veia que arribaven notícies i es donaven ordres sense comptar-se per a res amb ell. L'única autoritat—afegí—és l'Alt comissari.

Després digué:

—La missió que va portar a Melilla la comissió que presideixo, solament tenia per objecte estudiar la línia de posicions i veure si calia modificar-la per tal que pogués portar-se a la pràctica el desig de reparar el major nombre possible de forces.

Per la meua part (tingo veritables desitjos que puguin tornar a Espanya les tropes peninsulars).

El senyor Weyler negà haver fet cap declaració als periòdics a Màlaga ni a Madrid.

Creu—digué—que no he de parlar fins que l'esmentada comissió lliuri al Govern la ponència que aquest li havia encarregat.

Respecte al nomenament del comandant general de Melilla per dimissió del senyor Martínez Abido, va dir el general Weyler que només en sabia el que diuen els rumors que circulen, car no s'ha ocupat d'aquest assumpte durant la seva estada a Melilla.

Contestant després el general Weyler a una pregunta referent a si s'ha d'anar o no a Alhucemas, contestà el que segueix:

—Sí, s'hi ha d'anar, ara o després; s'hi ha d'anar, però quan arribi el moment oportú.

El Govern ha de desentendre's de plans, informes i estu-

dis i lliurar el comandament suprem i únic de l'operació a un general prestigiós, donant a aquest un termini de dos mesos per tal que organitzi i realitzi, sota la seva total i exclusiva responsabilitat.

S, cal trametre al Marroc, com se'm va trametre a mi a Cuba, un general plenament autoritzat, per no haver de consultar a ningú ni haver de demanar permís a ningú.

El vapor Belver, a bord del qual acabava d'embarcar-se el Duc de Rubí, sortí el mig dia d'aquest amb ruta a les Balears.—Havas.

El nou Comandant general de Melilla

El ministre de la Governació ha manifestat aquesta matindrada als periodistes que en la conferència celebrada aquesta tarda pel president del Consell amb el ministre de la Guerra s'havia acordat el nomenament del general Manzano per a la Comandància general de Melilla.

CAP A AFRAN TIFARAUTIN

Se sap que a mitja dia han sortit dues columnes de Melilla, que han d'oparar a Afran i Tifarautin.

Les operacions les dirigiran els generals Castro Girona i Echagüe.

Cooperen a l'operació l'esquadra i l'aviació.

DETENCIONS IMPORTANTES TROBALLA D'UNA BOMBA

Fa uns dies arribà a Madrid una noia anomenada Matilde Falco, de 23 anys, la qual s'estudia en una fonda situada al carrer de la Oren, 24 i 26.

Com que la Matilde rebia freqüents i sospitosos visites, la policia practicà un reconeixement a l'habitació que ocupava, trobant, en un maletí, una pistola i un carnet del Sindicat únic de Saragossa a nom de Ferran Olot, el qual, segons confessà la noia, pertanyia al seu promès, domiciliat al carrer del General Lacy, 17.

La policia continuà practicant indagacions amb aquest motiu, i en la nit del dissabte efectuà un altre registre al domicili del Ferran.

Dues hores després d'aquest acte foren detinguts el Ferran i dos amics que l'acompanyaven, els quals digueren anomenar-se Joaquim Almazan, de 22 anys, i Marian Berquer.

El Ferran, en arribar a la Direcció d'Ordre públic, on foren portats, es declarà autor d'un atacament portat a cap fa un any, pròximament, en el Camí dels de Guay, de València, en el qual s'apoderaren de 25.000 pessetes que portava un seüor anomenat Noguera.

La nit del dissabte, o sigui quan foren detinguts, i en un lloc pròxim al l'assess de les Delícies, davant la casa anomenada amb el número 2, el seüor trobà a terra un artefacte, que resultà ésser una bomba de mà.

Avís del cas intervingué també la policia i s'acordà el lloc de la troballa, fins que en un canvi, i amb les degudes precaucions, la bomba fou portada al parc d'artilleria.

Per acedir a les ramificacions, compler i propòsits dels delinqüents, la policia continuà treballant i porta les seves gestions amb veritable reserva.

INTOXICACIONS

S'han intoxicat més de seixanta persones, per haver begut llet del carrer de Calatrava, número 14.

Ha actuat el jutjat de guàrdia.

"LA CORRESPONDENCIA DE ESPAÑA"

El general Marina ha protestat davant del governador civil de Santander de determinades frases pronunciades pel sub-secretari del ministeri de la Guerra i que se suposen producte d'una indiscreció periodística.

"La Correspondencia de España", en descàrrec dels judicis formulats contra ella, diu que les dues frases del general Bermúdez de Castro, "parlar de la moral enlairada de l'enemic" i "aconsellar ridículament el fusellament dels periodistes", són, al seu judici, delictives.

Diu que per molt menys de la intenció que inclou la darrera frase, alguns periodistes han estat empresonats, acusats d'excitació a l'atemptat personal.

VIOLENTA VENTADA A MADRID

A dos quarts de 1 de la tarda hi hagué a Madrid una gran ventada, tirant a terra molts arbres i valles.

A conseqüència del cicló s'ha enderrocat la cúpula d'una casa dels carrers d'Engracia i Almagro, on treballaven molts obrers, resultant mort l'obrer Marian Bravo, i greument ferit Francisco Rodríguez.

LA COMISSIÓ DE RESPONSABILITATS

El president del Consell ha rebut la visita del president de la Comissió de Responsabilitats, el qual li ha dit que dilluns informará el general Marina, i que ha rebut una lletra del comte de Romanones contestant a la consulta que se li va fer en relació amb la demanda de lliurament de les actes de la Junta de Defensa Nacional a la Comissió de Responsabilitats.

La lletra del comte de Romanones està redactada en termes semblants a la del president del Consell i a la del senyor Sánchez Toca.

Banca Marsans

Valors - Cupons - Girs - Carri - Cotons - Viatges

Barcelona - Rambla Canaletes, 2 i 4

Queda oberta la negociació dels cupons corresponents als valors següents (MENTRE EL SEU IMPORT LIQUIDENS SIGUI CONEGUT)

Obligacions hipot. Catalana de Gas i Electricitat	6 per 100
Companyia General de Tramvies	5 per 100
Companyia General de Tramvies	8 per 100
Barcelona Traction, emissió 1921	7 per 100
Companyia Transatlàntica, emissió 1923	6 per 100
Bons Ebre	4 per 100
Asfals i Portland "Asland"	5 per 100
Mallorquina d'Electricitat	6 per 100
Ajuntament de Castelló	5 per 100
Banc Hipotecari d'Espanya	5 per 100

I ALTRES CUPONS

Venciment 1 de setembre vinent

Direcció telegràfica Apartat de Correus, núm. 1
Marsansbank Telèfons números 4530 A, 4531 A, 4532 A.

Sucursal a Madrid: Avinguda del Comte de Peñalver, 18

ALGA

Farina de llegums i cereals mallejats i algues marines

PROPORCIONA

SALUT - FORÇA - ENERGIA

Es pot augmentar en el pes de 2 a 5 quilograms mensualment

Indispensable a donadors i malalts de l'aparell digestiu, tuberculosos, esgotats pel treball, diètiques, etc.

PRESCRIT PER LA CLASSE MÈDICA COM ALIMENT BASIC DE LA SALUT

Demaneu-lo a: V. Ferrer, Segal, Casa Borribas, Roger de Llúria, 63, i principals colmadors i drogueries

Qui no anencia, no ven
Qui no ven, s'arrima

Trobats d'impremta
i articles de propaganda
a les vint-i-quatre hores

Sobres comercials a 6 ptes. miler.
Papers de barba a 9 ptes. la resma.
Telonaris venda, per a caixa,
a 0'15 pessetes un.

Talonaris lleugers, llustrats, rebuts, rifa, a 0'50 pessetes un.
Vanes Pay-Pay, amb anell, màquina rodó, dibuixos assortits, futbol i boniques i cromos, a 100 pessetes el miler.

Mitalls rellats, amb anell, a 100 pessetes el miler.

Tarres perforades a 35 pessetes el miler.

Cutres amb bitllet del Banc de 30 pessetes en anada, i un coneixement d'articles de gran novetat.

LA SUD - AMERICANA
CORTS CATALANES, 550
BARCELONA

Força, Salut i Vigor PER MITJA DE LA ELECTRICITAT

L'Institut Electro-Tècnic de Barcelona acaba de publicar un tractat d'Electroteràpia, per trametre de franc a tota la gent que el demana. Aquesta gran obra mèdica, escrita en una parla clara i senzilla, explica la gran popularitat del tractament elèctric i de la manera que la electricitat galvanica obra amb els malalts del sistema nerviós i muscular, i tota la salut als debilitats, asmàtics i dèrils.

La causa dels símptomes de cada afecció, minuciosament descrita per tal d'illustrar el malalt sobre la naturalesa i gravetat del seu estat, indica com la electricitat desenvolupa el corrent apropiat per a cada afecció, l'aplicació del corrent galvnic es fa amb preferència, durant les hores de complert repus, i el malalt pot sentir el bati regenerator que penetra en tota la massa i s'acumula dins del sistema nerviós, i tota la massa, acumulant l'energia nerviosa,

De Catalunya

LLEYDA
Poc... Dissabte celebrada... Marxa de tropes

Dissabte passat, a les set del matí, es calà foc a un garatge de la Bordeta, propietat d'en Josep Fortuny, propietari ensem de l'automòbil que fa el transport de veïns entre l'esmentada barriada i la capital.

Segons manifestacions de l'esmentat Fortuny, s'originà el foc per culpa seva: en anar a visitar el garatge vici a terra un gran toll, no figurant-se de quina matèria podés ésser. Encarreguà un llum per examinar-lo i la flama prengué en el toll, que era de benzina, i s'estengué la flama per tot l'edifici, amenaçant cremar-lo en un moment.

Als crits d'en Fortuny, la seva muller, Na Joaquina Sastre, sortí al balcó presa de gran esglai i anà a cercar un filllet seu, infantó de quinze mesos.

Els veïns de La Bordeta acudiren amb galledes i tines per apagar l'incendi. Fou inútil. El foc creixia en proporcions aterradoras.

Na Joaquina Sastre, presa de gran pànic, agafà el seu fill i el llençà als veïns que miraven l'incendi, els quals el deixaren caure a terra. Darrera el fill es llençà la mare.

Fora portats en camilles al Dispensari municipal, on després de practicada la primera cura se'ls diagnosticà de greus.

Mentre, la campanya de La Bordeta focava a Sometent, escampant per la barriada la trista nova del fet.

A dos quarts de nou es presentaren els bombers, els quals, assolien l'incendi.

Les pèrdues s'avaloren en uns deu mil duros.

En el butlletí oficial de la província s'ha publicat una circular del governador civil inter, encarregant la més severa vigilància als agents de l'autoritat perquè procurin reprimir la blasfèmia i les paraules indecoroses considerades com a tals.

L'eminent violinista lleidatà En Ricard Vinyes Roda ha estat agraciat pel Govern de la República francesa amb la Gran Creu de Cavaller de la Legió d'Honor.

Dilluns, en un tren especial, i a les cinc del matí, marxaren cap a Melilla, uns dos cents reclutes del reemplaçament de 1922, per tal de cobrir les baixes que en aquestes últimes operacions, han sofert els batallons expedicionaris de l'Albuera i Navarra.

A l'estació acudí una gran gentada, que omplí els andens, i tribuà als expedicionaris un comiat fret, com a protesta de l'anada al Rif de la joventut desgraciada.

Molt viat marxaran els soldats de quota del mateix reemplaçament.

Els comentaris no són favorables als governants d'Espanya.

VALLS
El Centre de Lectura... Tífus a Vallmoll... La Comissió d'Educació General de la Mancomunitat

Durant el mes de juliol passat han concorregut a la Biblioteca Popular 731 llegidors: 333 homes, 83 dones i 815 infants. S'han consultat 951 obres. Del servei de préstec s'ha gaudit 154 persones.

El caporal del Sometent de Valls, senyor Rafael Martí, ha estat proposat per a la creu del Merit Militar, com a premi als valuosos serveis prestats al cas.

La setmana passada fou trobat el cadàver del pastor Josep Puig a Masó a un gorc pròxim a la font del Catllar. Sembla que el dissortat home es ficà a l'aigua per banyar-se i s'indispòs sobtadament.

En el vef poble de Vallmoll actualment hi ha passa de tífus. Es cosa de tothom coneguda que la causa rau en les aigües de pou, de les quals se'n fa un gran consum.

Fa aproximadament un any que una epidèmia semblant també féu de les seves a la vila.

Els seus dissortats habitants són víctimes de la petita política de les autoritats locals, que no tenen temps ni esma per estudiar el problema de les aigües. Cal remarcar que a poca distància de Vallmoll hi ha una mina amb aigües abundants que amb una mica d'esforç i bona voluntat es faria arribar al poble.

Molta por fa, però, que les autoritats curin més de prendre la pilota a l'equip de futbol local i entrebancin els seus partits, que trobar una bona solució a la salubritat de les aigües.

A la ciutat de Saragossa ha passat a millor vida el respectable senyor Jaume Montserrat i Grau, fill de la nostra ciutat i oncle del diputat de la Mancomunitat En Josep Montserrat i Quadrada.

En els vef pobles de Vilabella, Puigpelat, La Masó i Rodonyà s'han donat conferències, organitzades per la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya.

A cada poble el senyor Suriagac ha parlat d'higiene i el senyor Giró sobre cultura general i de l'obra de la Mancomunitat.

A Vilardona ha mort sobtadament el conegut i acatallat propietari En Llorenç Balà i Comas.

Dissabte, a la mitjanada, llurà l'òpera a Déu a la capella del doctor Ibarra, de Reus, el malaganyat i jove vallenc En Joan Farré, víctima d'un accident automobilista ocorregut en sortir d'aquella ciutat el dia 5 del corrent.

Diumenge al camp de l'Atlètic Vallenc es jugà un partit de futbol entre el seu primer equip i una selecció dels alumnes obrers de Vilanova.

SORTIDES VOTERIOSAS AQUESTS DARRERS.
Cal fer constar la noblesa i exquisida correcció de l'equip visitant, que s'emportà les simpaties del públic amant de l'esport.

El Valls Deportiu aquests dies ha portat una vida molt activa. A Montblanc venç a l'equip de la Joventut Nacionalista, per 4 a 2. A Vallmoll, jugant contra el Tarragona, perdé per 1 a 0, si bé no acabà el partit, per no voler arribar a la violència.

Diumenge passat a Santa Coloma de Queralt empatà amb un selecció d'aquella vila reforçada amb sis jugadors d'equips de la capital.

El dia 8 de setembre, firà d'aquesta ciutat, se celebrà el primer partit en el nou camp del Foment de Cultura Catalana. L'inaugurà el Valls Deportiu i un equip fortíssim del Martinec.

D'ESPORTS

HIPISME
CURSES A SANT SEBASTIA
Diumenge 19 d'agost. — Premi Duplica (a vendre). 2.000 pessetes al primer. 1.600 metres.

Primer, "Trumps"; segon, "Royal" (6 corredors).

Premi Beau. 2.000 pessetes al primer. 1.200 metres.

Primer, "Conde"; segon, "Sir Seureus"; tercer, "Pargny".

Premi Conde (handicap limitat). 8.000 pessetes al primer: 1.500, al segon i 500, al tercer. 2.200 metres.

Primer, "Oyarzun"; segon, "Vervez"; tercer, "Mexican Eagle".

Premi Guarniz (handicap). 2.000 pessetes al primer. 1.800 metres.

Primer, "Rocambole"; de A. Barriera, de Barcelona; segon, "Jergite"; tercer, "Comedín".

FUTBOL
No volent ésser menys que les seves companyes, la Secció de futbol de la Unió Esportiva de Sans, i amb motiu de la festa major de la barriada, ha concertat un partit amb el nostre campió d'enguany C. D. Europa, que presumim serà altament interessant, màxim si es té en compte que en ell es disputarà una formosa Copa, donatiu de l'Anís Castells.

ATLETISME
La Secció atlètica de la U. E. de Sans organitza, per al diumenge que ve, uns campionats de marxa atlètica i cursa a peu, que pel nombre de corredors inscrits serà disputadíssima.

Hi han destinats un gran nombre de premis, i entre ells dues formoses Copes, donatius de la societat organitzadora per a les entitats millor classificades.

En una de les properes edicions donarem compte detallat dels inscrits i dels premis.

CICLISME
Són ja nombroses les inscripcions per al Campionat ciclista de Sans que, organitzat per la Secció ciclista de la Unió Esportiva de Sans, es correrà diumenge que ve. Entre elles figuren els noms dels nostres més afamats corredors, i esperem que es bati el record de Sans-Cubelles-Sans.

DE FORA
MATARO
U. S. DE SANS o ILURO S. C. a
Davant d'un públic força nombrosos lluitaren els esmentats equips. Els nois de Sans jugaren amb molta fe, però no passaren d'aquí. La primera part resultà molt moguda, marcant En Pons, de l'Iluro, un gol per al seu equip. Després del descans i représ novament el joc, els ilurenecs agafaren el joc per fer broma, cosa que no està gens bé, puix han de pensar que el que vol veure el públic és joc. Lleonat passà a mig centre i Bentanachs a mig esquerra. Des d'aquest moment, el joc pren una mica més de seriositat, podent-se observar una sèrie de boniques jugades que proporcionà el mig centre Lleonat. Després En Pons, que llençà unes quantes pilotes al gol del Sans, passà a Huesca, el qual, d'un cap, entrà el segon i últim gol per a l'Iluro. El partit acabà moments després.

L'àrbitre, que era del Col·legi, actuà bé per a tots.

L'equip de l'Iluro era: Florença, Salas, Puig, Verdú, Lleonat, Bentanachs, Clos, Piqué, Huesca, Pons i Felisart.

L'equip de la U. E. de Sans era un reserva.

A les fines de l'Iluro hi veiem En Salas, brau jugador, que resta allunyat de nosaltres i que, aprofitant l'absència d'una permissió ha pogut reaparèixer al seu equip; desitgem que molt aviat pugui tornar i ja per sempre entre nosaltres.

SITES
Per a diumenge vinent, tercer dia de Festa Major, hi ha anunciat un interessant partit entre el C. D. Sitgetà i el F. C. Tàrragona, en el qual es disputarà una magnífica copa cedida pel catalaníssim Ajuntament d'aquesta vila.

Regna gran expectació per presenciar el dit encontre, majorment quan podem avançar que els dos equips es presentaran a la palestra ben completos i amb un gran entusiasme per endur-se'n la victòria i amb ella el formós trofeu.

Abans d'aquest encontre se'n celebrà un altre entre l'equip infantil del Sitgetà "Els Estrellats" i una selecció infantil del Barcelona, disputant-se també una Copa.

Els Espectacles

PRINCIPAL PALACE
Plaça del Teatre, 9 i 4
Telèf. 5125 i 4736 A
EMPRESA: MARTI AYNETO

Avui, dimecres, a les cinc, selecció de **VARIETES - CONCERT - DANCING**
Nit, a les deu, **VARIETES i 18 REPRESENTACIONS** de l'aplaudida revista d'istiu, **SKETCH i SKITCHOS**
amb els seus ovals quadros **Foxromanía, Las majas de Goya, La coafina, Las mamás, Palace Girls, Barcelonette i Foot-ball**. 75 artistes espanyols i estrangers
ENTRADA LLIBRE
Divendres vinent: Estrena del nou gran quadro **EL TORRENTE DEL AMOR** torrente del amor i Apachinette

TEATRES

TEATRE COMIC
Gran companyia lírica de sarsuela, òpera i revistes, dirigida pel primer actor Enric Bont

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc, gran matí popular amb el gran drama líric en 3 actes **LAS GOLONDRINAS**
Immobilitat Interpretació Butaques de primera classe, 9 ptes.; de segona, 1'50; franques les altres localitats
Nit, a dos quarts de deu: I. El sal·not Tres eran tres o padree con tonello hila; II. L'aplaudida òpera en un acte **La alaplana**; III. La revista de gran exit **BARCELONA EN RODOLINS, VISTA PER FORA i PER DINS**
Dijous, estrena de l'òpera en un acte **EL DOCTOR MAXIMO**

TEATRE NOVELTATS
Gran companyia internacional de circ equestre

Inauguració de la temporada. Dissabte, 25 agost, debut dels artistes: **C. Fontan Chassino, Los 3 Berets, Mr. Rapidet, YAMAMATO KOYOSCHY LES 4 MARYLAND TRE GREAT RAULETE IDMEYAS**
60 Pollastres Concedents 60 presents per Torkat i Miss D'Alitz

Fred Silvester y Cia.
Les 4 Uessem
Novena meravella del món. Entrades, còmiques, pels molt graciosos i aplaudits clowns **Pompo, Thedy i Emig**

CERCLE DE SANS
FESTA MAJOR DE 1923
Inauguració del teatre completament restaurat. Divendres, dia 24 agost, nit, a les deu, l'òpera del mestre Pahissa

MARIANELA
per les típies Mercè Pujol i Assumpció Velázquez i els artistes cantants Josep Farras, Ricard Fusté, Joan Gil-Rey, Fortuni Bonanova, chor, cos de ball, 50 professors d'orquestra, dirigida per l'autor de l'obra En Jaume Pahissa. II. Presentació de la famosa cançonetista

GOYITA
III. Acte de concert per l'eminent tenor català **NEMILI VENDRELL**
amb piano i amb orquestra. Mestre director: Ferran Obradors. Despatx a taquilla i al Centre de localitats, plaça Catalunya. Dies 25, 26 i 27 d'agost i 1 i 2 de setembre. Grandiosos balls de societat. Quatre invitats les Societats aliades. — Nota: Sortida de localitats als senyors socis per a la funció, avui, dimecres, a les deu de la vetlla.

Teatre Bosc
Temporada popular d'òpera. Avui, dimecres, dia 22. Esdeveniment en honor del malaganyat i eminent pintor valencianista Joaquim Sorolla, organitzada per l'Ateneu Regional Valencianista. La grandiosa òpera en quatre actes, de Verdi, **Il Trovatore**, pel colossal tenor dramàtic Miguel Artelli i els celebrats artistes senyores Guitart Rosés, i senyors Valls, Fronti, Serretti i Oviedo. Chor, comparsa, etc. cetera. II. Cançons espanyoles, pels famosos tenors Artelli, que cantà la jota "La alegría del

batallón", i Cortada, el "Ay, ay, ay"; la senyoreta Corominas, "Vissi d'arte", i Fusté, el "Credo", de "Oleho". — Preus: Butaques de 3 i de 2 pessetes. Davaneres, 3. Laterals, 3. Seients, 2. Davaneres, 1'50. General, 0'80. Imposts del 25 per 100 a càrrec de l'Empresa. — Nota: A aquesta funció estan invitatades totes les autoritats i distingides famílies de la colònia valenciana. — Dijous, **TOSCA**.

ELDORADO
COLISEU DE VARIETATS

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. Nit, a les deu, Projectió de pel·lícules. Gran quadro d'atraccions. **Vitali i Oribó**, acrobates; **Pilar Ivon**, ballarina; els celebres **Bartros**, equilibristes; **Els Pilers**, excèntrics, i grandios exit de la natiuillíssima cançonista

OANDIDA SUAREZ

CINEMES

Diana-Argentina
Excelsior
Avui, dimecres, 5 i últim llibre de l'aviador emmascarat. El seu més gran sacrifici. Llum que mata. La feminista. Els casats de nou.

Saló Catalunya
El local més fresc de Barcelona. Avui, dimecres, estrena del Programa Ajuria: Boja del tot, per Dorothy Gish; El triomf de la via ferrata; Una dona perfecta, per Constance Talmadge; Qui tingué un Ford, còmica. Demà, una altra estrena Paramount: L'orgull desatrat, per Wallace Reid i Mae Murray

Teatres Triomf i Marina
i Cinema Nou

Avui, dimecres, **Esposa model**, El diable al cos, Un viatge meravellós, L'aviador emmascarat, 4 episodis, i 10 i 11 de El fill del pirata.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit: El cinema drama La llum que mata; les pel·lícules còmiques Els casats de nou i Els presentats d'en Ruff; X i XI episodis del colossal film El fill del pirata; la grandiosa pel·lícula El seu més gran sacrifici, pel cèlebre artista William Farnum

Monumental - Pedró

Walkyria

Avui, dimecres: El fill del pirata, X i XI episodis; Absolut; Les dues dones del du de Port; L'aviador; El còmetes Humint. Demà, dijous, estrena: El fill del pirata, XII i últim; No sempre triomfa l'amor; La rossa del rastre i altres

Cinema Princesa

Gran via Layetana. Telèfon 1371 A. Aquest local disposa d'una temperatura agradable per la seva gran renovació d'aire. Avui, dimecres, programa extraordinari: sempre les millors produccions: **Amor fatal**, interessant film dramàtic i de gran argument, per la formosa artista Gladia Ruochewell, la qual obté un veritable èxit. El vuité no mentir, grandiosa comèdia

interpretada per la tan simpàtica artista Margarida Clark. L'esposa model, importantíssim film dramàtic interpretat per la tan formosa artista miss Dupont. **Les de Càn**, bonica comèdia de gran èxit, per tan graciós artista Bryant Wasturn. Programa Ajuria. **Escabelxina** india, còmica de gran broma.

RESTAURANTS

LES PLANES
Hotel Restaurant Versailles
Obert des de les cinc del matí a mitja nit
Servei de còcters i de la carta
Coberts de 750 ptes. endavant
Habitacions per a temporades a preus econòmics
Aigua del Mas Guimbal
Camí especial per a automòbils
Telèfon 7 H
Propietari: Joan Cò de l'Amis VERSAILLES

Restaurant Elèctric LES PLANES
Totes les nits sopars americans
JAZZ-BAND
Coberts a 10 ptes., i carta
Trens cada 20 minuts.
fins a l'1,10.

LA RABASSADA

Hotel - Restaurant - Atraccions
400 metres altitud. Programa ecicador. Temperatura deliciosa. Habitacions gran confort per a famílies. Servei permanent d'autocars des de la plaça de Lesseps (Jospets), del migdia per anunt. Telèfon 6264 G.

AFICIONATS A LA FOTOGRAFIA
Revelat de plaques i pel·lícules i tot treball de laboratori. Es remet a les

5 HORES
CABA CABELLAS
Carrer de Santa Anna, 4.
(Prop Rambla)

VI DE TIANA, a 9'00 ptes. lliure, posses a domèstic; collita pròpia. J. A. Jordana. Tiana.

DINER
A l'acte sobre autos, tèxtils i altres mercaderies. Rm. Rambla de les Flors, 24, primer.

DOS JOVES desitgen casa de família per a tot estar. Case antic. Escriure a LA PUBLICITAT, num. 5691.

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72
Telèfon A. 5080

Fàbrica: Carrer Benavent (pròxim a la Travessera de Sans)
BARCELONA

MOTOCICLETA, a 4 HP., nova, es ven. Diputació, 235, segon, primera.

A TIANA
Gran Hotel. Servei a la carta. Coberts a 750 pessetes, Carrer de la Plaça, 34.

Auto
Escola de xofers. Fundada l'any 1910. Matricula i titol, 250 ptes. 257, Consell de Cept, 257.

CALÇATS SIMON

Liquido a la fàbrica mateix les mostres i calçats amb tares que no podem lliurar als comerciants

PREUS DE SALDO

Fàbrica de calçat: **LLULL, 21** (darrera el Parc)

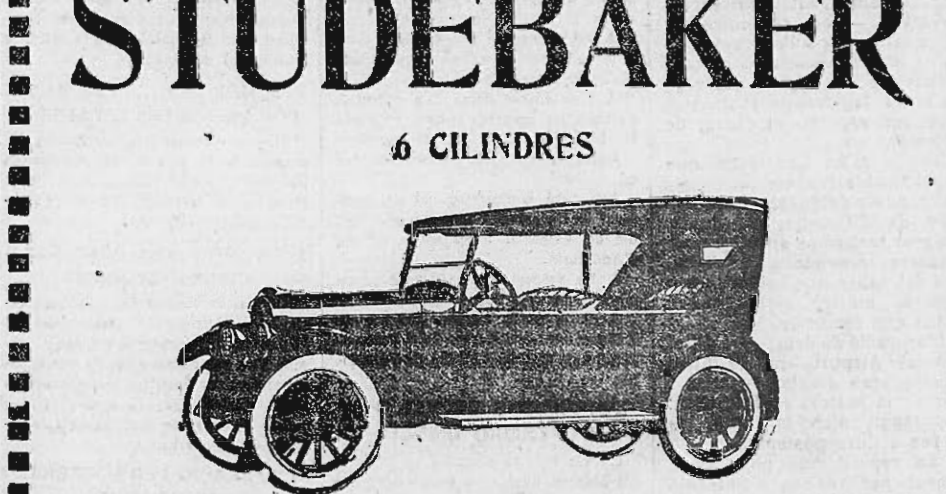
INDUSTRIAL DE GOMES I AMIANTS

Valenti Agustí i Mayolas
Passeig de Sant Joan, 30. -- **BARCELONA**

AMIANTS - GOMES - EMPAQUETADURES - FIL - PLANXES ESTOPADES - TRENA - VALVULES - JUNTES - CARTRO - ARANDELES - MANGANESITA - FIBRA - TUBS - CASQUILLOS KLINGERIT - MANGUERES - GRAFIT
Instal·lacions completes d'Amiant -- Tubs de cristall especials per a nivells de Calderes, etc. etc. -- Sol·liciten preus

STUDEBAKER

6 CILINDRES

No n'hi ha cap que doni major satisfacció

Tots els de la seva reputació li doblen el preu

PER QUE?

Perquè STUDEBAKER es construeix per les fàbriques més importants del món en cotxes de 6 cilindres i la seva gran producció permet preus incomprendibles per a cotxes de primera categoria, que abans de remetre's al client són sotmesos a més de 9.500 inspeccions

Agència Espanyola

STEVENSON, ROMAGOSA I C. IA

València, 295 BARCELONA

Salón Studebaker :: Isidor Pons :: Passeig de Gràcia, 54